

בקהלתו

הקפאת השכר לא תבריא את המשק. המטבעות שיוצאו מכיסך יורקו, פשוט, לתוך החבית ללא תחנית.

***

אומרים לך: זה ציחי הסתדרותי וכאן, לפחות, הם דוברים אמת. הסתדרות היא המצחה עליך להקפיד את שכרך. היא התובעת להקטין את חלקם של הפועלים — חבריה — בהכנסה הלאומית.

האם זה אבסורד? רק אם אינך מוכן לתפוס גם כיום נהי הסתדרות.

ההסתדרות אינה אירגון של פועלים, אלא מחנה-דרכו של פועלים. כמו המיטרה ושרות בתי-הסוהר, זהו כלי שיטור של המישטר, שתפקידו להכניע את הפועלים לרצון השלטון.

ההסתדרות מייצגת את הפועלים בשם שי-הזאב מייצג את הכבש שבלע.

מבחינה זאת אין הבדל בין ההסתדרות ובין האגודות המקצועיות במדינות קומוניסטיות ופאשיסטיות. ההבדל היחיד הוא כי ההסתדרות היא גם המעביד הגדול ביותר בארץ, ושעל כן יש לה אינטרס חיוני משלה להקפיד את השכר, נוסף על האינטרס של השלטון.

לכן מופנית כל דרישה אליך. לא אל הממשלה, לא אל הטרסטים המפלגתיים, לא אל הספילים. אליך.

שנה אין בטחון ואין עליה?

כל ילד יודע שאפשר לפטר בלי קושי רב משליש עד מחצית פקדי המדינה, שהצטברו, רבדים רבדים, בקנוניות קואליציונית, בעסקות מפלגתיות ובאורגיות של חוסר יעילות. האם הוצע לפטר אף אחוז אחד? האם הוצע לחסל משרד מיותר יחיד? האם הוקרבה אף השליחות לקונגרס הבינלאומי של תופסי-הכלבים הממלכתיים במונטה-קארלו? מובן שלא. השרים ממשיכים להתנפת. השליחים יוסיפו לשלוח את עצמם.

ואולי עלינו לברך על כך שלא הוקם מיניסטריון חדש בשם "מישרד ההקפאה", עם שר וכמה מאות פקידים, כדי לפצות את המפלגה שתעזור למפא"י להשתלט על עיריית עפולה.

שותפות במאמץ? שחיון בקרבנות? אולי ישנו מין שוויון: זה הדורש מפיל, מסוס ומתרנגולת לוותר כל אחד על קילוגרם מכשרו.

***

אומרים לך: זהו ציחי כלכלי. אולי אין שחיון, אולי יש טפילים ומשתמטים. אך הכל תלוי במעמד העובד. רק קורבנו שלו יכול להציל את הכלכלה.

דורשים ממך להקפיד את שכרך. דורשים ממך להקפיד את החגורה. דורשים ממך להצמצם, לחתך, להקריב. **למען המוסר. למען הצדת המדינה. למען שלמות ההסתדרות. למען. למען. למען.**

מנגנון עצום של תעמולה מגוייס כדי לדפוק לתוך ראשך צייון מוסרי ולאומי זה. כעמידים מול עיניך טורים ארוכים של מיספרים רבי-רושם. מנדנדים בכל המילים הלאטיניות של תורת-הסתר הכלכלית. מנפנפים בכל הדגלים הצבעוניים של הלאום והמעמד.

היפלא הדבר שאתה מהסס? אתה יודע מה זאת הקפאת שכר: עבודה שנייה בערביה, עבודת אשתך תוך הזנחת הילדים, אולי ויתור על השכלה תיכונית לבנך, צימצום ההליכה לתיאטרון, חסכון בקניית בגדים ונצללים.

אבל אתה אדם הגון. אינך רוצה להרוס כמו ידך את המדינה, אשר למענה לחמת במערכות תשיח, אשר למענה אולי נפצעת. אינך רוצה לתבוע לעצמך דבר שאינו מגיע לך, הפוגע במוסר החברתי. אינך רוצה לשבור את ההסתדרות, שהביאה בעבר ברכה כה רבה לעובדים.

אם כן, ידידי, נפלת קורבן לתעלול מחוכם. מוטב שתדע זאת: מישור מנצל את תמימותך, את הגינותך, את העובדה שעדיין לא מאסת באידיאלים לאומיים. אתה יכול לעמוד על כך, אם תבחון את הטענות והסיסמות. אין זה דבר קשה. הכלכלה אינה תורת-סתר. היא כופה לאותו שכל ישר כמו בעיות היומיום. והמוסר אף הוא אינו מרחף בשמיים. הוא ניתן לניחוח הגיוני. אם כן, עשה זאת. בדוק את הסיסמות. נתח את הטענות בהגיון צונן. הרי גם התובעים ממך להקפיד את שכרך, אינם מעזים לתבוע כי תקפיד את שיכרך.

***

אומרים לך: זהו ציחי מוסרי. כולנו חייבים לתת את חלקנו לביטוס המדינה ולהשגת העצמאות הכלכלית. ואם כולנו נדרשים להקריב ולחתך — מדוע תתמט אתה?

שים לב: הרגש הוא על המילה "כולנו". **האמנם — כולנו?**

האם יש שחיון בקרבנות? האם הכל שותפים למיבצע? האם הקור הסיבירי של ההקפאה, ההופך את שכרך לגוש קרח, מגיע גם לרחמי המעמד העליון, לעושרם של הספילים, לתקציבה של ממשלת המקפידים?

לא דוביקרחה ולא יער. הנה נתפרסמה שערוריית מאית המיליונים, אשר העניקה הממשלה לקבוצה קטנה של טפילים זרים ומקומיים, נדיבים ידועים ולא-כל-כך ידועים, בשטח הנפט ובשטחים אחרים. האם נעשה משהו כדי לתקן את העוול? האם הוחזר הרכוש השדוד לאומה? האם הופעלו המיליונים, לפחות בחלקם, כדי להציל את המדינה ולהשיג את העצמאות הכלכלית? **לא. הממשלה אף לא הגיבה על הגילויים הנוראים. מאה מיליוני לירות אינן השוכות — כשהן נמצאות בכיסים הנכבדים.**

***

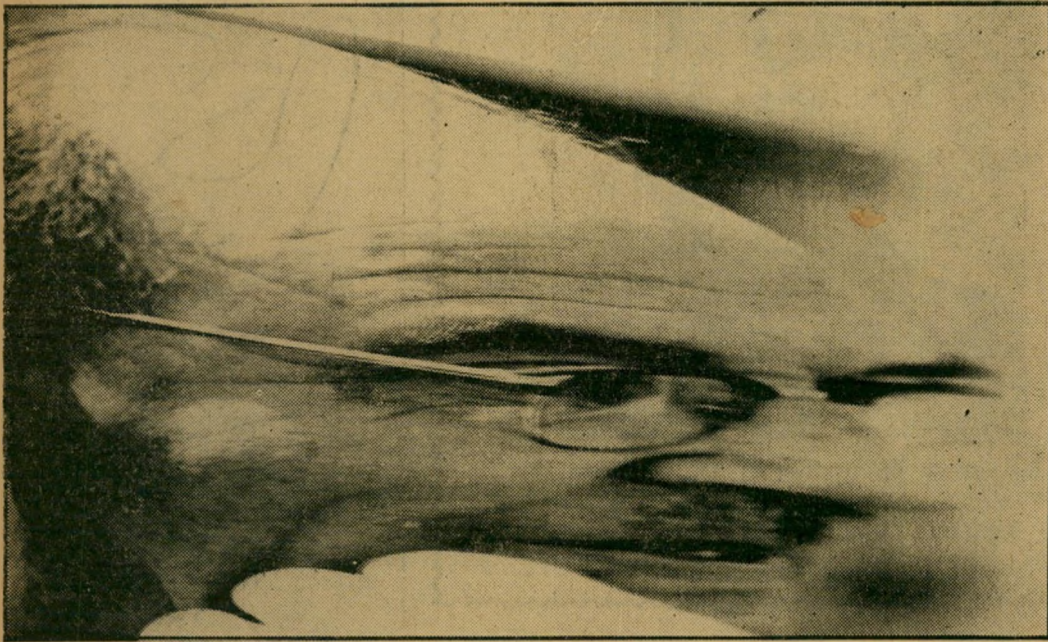
האם נעשה משהו כדי להקפיד את הרחמים של הסקטור הספילי, הנהנה מחסדי השלטון? (ונוסף בסוגריים: זוהי החלוקה היחידה לסקטורים שיש לה משמעות. לא איכפת אם מיפעל פלוני שייך לסקטור ההסתדרותי או ה"פרטי". חשוב רק אם הוא שייך לסקטור היוצר, המביא תועלת לחברה, או לסקטור הספילי, המתקיים על חשבונך והיוצר רק אשליות יקרות.) כן, מבררים על הקפאת הרחמים. זה כתוב בעתונים. אולם ב-14 השנים האחרונות החכמנו כולנו. אנו יודעים שאפשר להקפיד את הרחמים של כמה דגים קטנים (וגם זה בספק), אך שאיש אינו מקפיד את רחמי הלחיתנים.

לגבי אלה קיים רק צייון מוסרי אחד. הוא נוסח לפני 120 שנה על-ידי המדינאי הצרפתי גיום גיזו: "התעשרו!" מקפידים את המחירים? אין דבר: יש סובסידיות גלויות ומוסות, חקלית אשראי, הנחות מיסים, סידורי מטבע, עיסקות בחוק-לארץ, מאניפולציות עם משרדי-הממשלה. אל תדאג. הם ימשיכו להרויח. הם לא יתקשו גם להבא לשלוח את בניהם ללמוד באמריקה, לרהט את הווילה החדשה, לקנות את השמלות של לולה בר.

***

אך על הכז עולה הוצפתם של המקפידים עצמם. זוהי הוצפה שאני מתפעל ממנה כל שנה מחדש, כאשר מוגש תקציב המדינה.

אפשר היה לחשוב כי מי שבא להדק את החגורה של הוולת, יעמיד לפחות פנים כאילו הוא מהדק גם את חגורתו שלו. אולם כל העמדת-פנים כזאת היא מממשלתנו והלאה. **התקציב הממשלתי גדל ללא מועצור — גם השנה. פה ושם הוקפא משהו, כביכול. אך מאות מיליונים נוספו. בטחון! עליה! (ובאיזו**

שר האוצר לוי אשכול: בכמה נקודות עולה אינדקס יוקר המישטר?

כי אתה מוזהה את קו ההתנגדות החלשה ביותר. אתה כפות באזיקי ההסתדרות. או כך, לפחות גידמה למקפידים.

***

הגיעה השעה לחדש בארץ את המוסר וההתלהבות של תנועת הפועלים הראשונית. זו שמרדה במישטר ושעיצבה בסערת המאבק את האגודות המקצועיות. יש להילחם מחדש על חופש ההתארגנות, על חופש ההכרעה של הפועל, על חופש המאבק המקצועי. אלא שהפעם לא הבורגני הנצלני יהיה היריב, אלא הגוף הסוטאליטארי המתיימר להחת את תנועת העבודה.

אם יהיו ועדי-הפעולה ביטוי אמיתי של התעוררות המונית ספונטאנית (ולא כדורי-מישחק מפלגתיים או זנבות מפלגתיים), הרי יש לברכך ולעודדך.

כי המלחמה בהקפאת השכר אינה רק מלחי מה צודקת, ולא רק מלחמה למען האינטרס האישי שלך, אלא גם מלחמה לסובת המדינה. איננו רוצים בעם של פלאחים. אנחנו רוצים בעם של אזרחים מפותחים. בעלי רמת-מחיה גאותה, היכולים להעניק חינוך גאות לילדיהם.

זהו האינטרס הלאומי האמיתי, הבסיס לבטחון המדינה. אם ימרדו העובדים בצו השרירותי, אם ישימו לאל את תוכניותיהם של קלקנים עצלניים ובלתי-מכשרים, הם יביאו בהכרח להפשרת האחירה הכלכלית, ליצירת אקלים שיאפשר את הבראת המשק על-ידי שינוי יסודותיו ומהותו. **על כן, תישמעו-נא קריאת-הקרב: להמס את השכר! להקפיד את המקפידים!**

הקפאת השכר, כך נאמר, היא העיקר. השכר קובע את מחיר המוצר. אם יעלה מחיר המוצר, לא נוכל להתחרות בשחקי העולם, לא נוכל להתקשר עם השוק האירופי, לא נוכל להשיג לעולם עצמאות כלכלית.

זה משכנע מאד. וזה שקר. הפועל הישראלי הוא מן הטובים בעולם המערבי. מבחינת התפתחותו, הידע הטכני שלו וכושר עבודתו. אולם שכרו הוא מן הירודים ביותר בעולם המערבי. לא זה בלבד שהוא נופל עד ללא-השוואה משכרו של הפועל האמריקאי, אלא הוא נופל עתה בהרבה גם משכרו של הפועל הגרמני, הצרפתי והבריטי.

והנה, זהו פלא כלכלי: ישראל יש שכר נמוך הרבה יותר מאשר בארצות המערביות. התומר הגולמי אינו עולה כאן יותר מאשר שם. מדוע, אם כן, עולה מחיר המוצר הישראלי בהרבה על מחיר המוצר הבריטי או הצרפתי, בעל אותה האיכות?

זהו נישא למחקר חשוב — אולי החשוב ביותר בחיי הכלכלה הישראלים. אולם לוי אשכול ופנחס ספיר אינם עורכים מחקר כזה. הם יודעים, מן הסתם, מדוע.

כי הפער העצום, האוכל את גופנו הלאומי, יכול לנבוע רק מגורמים הקשורים במישורן במישור הקיים: חוסר-כשרון של ניהול, חוסר-תחרות, אישיות מוגנפוליסטית, טימטום ביורוקראטי, עול המיסים, יוקר האשראי, ועצם מיבנתו הספילי של המשק.

לא אינרכם יוקרי-המחיה הופך את הכלכלה לקלקלה, אלא אינרכם יוקר המישטר.